drugima nemškega Schulvereina v sosedstvu in pouk se od tedaj vrši na tuk. šoli v slovenskem jeziku, medtem ko imajo vse sosednje šole, razen semiške, v istini manjšinske oddelke.

— **Učiteljski sestanek s ciklusem predavanj v Zagrebu.** Učiteljsko društvo »Jedinstvo« za mesto Zagreb ter zagrebški samoborski in dugoselski srez priredi v soboto 8. aprila drugi ciklus izobraževalnih predavanj za učiteljstvo svojega področja v Zagrebu v dvorani kaptolske osnovne šole. Na dnevnem redu so nastopna predavanja: od 10.—11. ure »Življenje in poezija Gjure Jakšića«, predava J. Milojević; od 11.—12. »Sodobna pedagoška šolska in stanovska vprašanja in potrebe« vprašanja in predlogi članstva; od 15. do 16. ure »Šolska reforma na Poljskem« predava dr. F. Ilešić, univerzitetni profesor. Od 16. do 17. ure »Čuvstveno življenje (psihologija in vzgoja)« predava dr. Z. Pregrad, prof. učiteljišča. Na sestanku se bo sklepalo tudi o prireditvi ekskurzije in počitniške kolonije na morju. Vsi udeleženci so ta dan prosti v smislu odloka prosvetnega ministra O. N. br. 80363 — 1932.

— **Turneja zagrebškega učiteljskega pevskega zbora.** Zagrebški učiteljski pevski zbor »Ivan Filipović« namerava v drugi polovici maja prirediti pevsko turnejo po teh krajih: Slavonski Brod, Beograd, Jagodina, Niš, Vranje, Skoplje, Veles, Priština, Kosovska Mitrovica, Kraljevo, Žiča, Kruševac, Kragujevac, Topola, kjer obiščejo grob kralja Petra Velikega osvoboditelja, od tu se vrnejo preko Aranđelovca domov. Zbor si je nadel nalogo, da v takih turnejah prepotuje Jugoslavijo. Poleg tega bi rad odšel tudi izven mej naše države, da bi s tem izvajali poleg prosvetne propagande tudi svoj poučni program. Zbor je pod pokroviteljstvom Nj. Vis. prestolonaslednika Petra. Dirigent zbora je Boris Papandopulo, znani mladi glasbenik. Na to turnejo pojde moški zbor 50. pevcev. Zbor pripravlja turnejo in je naletel s svojimi pripravami povsod na najboljši odziv.

— **Dve učiteljici** v kraju 2 km oddaljenem od železniške postaje, v bližini večjega mesta, želita zamenjati službeno mesto, pripravno za zakonski par. Naslov na uredništvo pod »Zamenjava«.

— **Uprava »Oračev«** sporoča vsem svojim naročnikom, da bo 4., 5. in 6. številka izšla za Veliko noč. Obenem prosi cenjene naročnike, naj čimprej pošljejo zaostalo naročnino.

Osebne zadeve

—i **Napredovali(e) so učitelji(ce) v VII. skupino Završnik Rudolf** iz Ljubljane; **Ljubej Franjo** iz Ljutomera; **Lunaček Slavo** iz Št. Ruperta; **Sušnik Emilija** iz Ptuja; **Ljubič Matko** iz Podzemlja; **Župančič Jože** iz Litije; **Vajt Franjo** iz Vel. Dolencev; **Vrišar Ivana** iz Most; **Vončina Marija** iz Iga vasi; **Vidic Albin** iz Št. Andraža; **Vaupetič Angela** iz Ljubljane; **Vidmar Drago** iz Sv. Jederti; **Vrišar Evlalija** iz Škofje Loke; **Pavlin Marija** iz Maribora; **Potokar Ivanka** iz Most; **Podlogar Rudolf** iz Konjic; **Poropat Marica** iz Kamnika; **Metlika Anton iz Slov. Bistrice. V višjo skupino so napredovali tudi: Mislej Josip** iz Stare ceste; **Mervar Franc** iz Žuženberga; **Perko Marija** iz Mokronoga; **Traven Albina** iz Ljubljane; **Žitko Marija** iz Moravč; **Bačič Josipina** iz Ljubljane; **Berden Franc** iz Zg. Šiške; **Rupnik Ivana** iz Kranjske gore; **Resman Mihaela** iz Trate; **Čuk Klara** iz Zagorja; **Špan Franc** iz Drašičev; **Zavodnik-Dežela** iz Dol. Logatca; **Deržaj Viljem** iz Ljubljane; **Dominkuš Maks** iz Ljutomera. **Debeljak Albert** iz Škofje Loke; **Kante Slava** iz Ljubljane; **Kolarič Antonija** in **Kozak Ljudmila** iz Ljubljane; **Kožar Franc** iz Verženja; **Josip Kristan, Kovačič Marija** in **Edvard** od Sv. Marjete; **Kvac Marija** iz Vojnika; **Kneisel Vida** iz Zagorja; **Kramolc Marija** iz Št. Vida; **Kristan Zmagoslav** iz Slovenske Bistrice; **Kovič Ivan** iz Poljčan; **Sancin Franc** od Sv. Barbare; **Stopar Slavko** iz Ljutomera; **Stopar Marija** iz Tržiča; **Herbst Pavel** iz Mokronoga; **Golobič Pavla** z Jesenic; **Hlebš Ivan** iz Sv. Križa.

Učiteljski pravnik

—§ **Napredovanja.** V prošnji za napredovanje v polož. skupini mora biti **navedena** številka in datum odloka - ukaza, s katerim je bil prosilec postavljen v skupino, v kateri je bil na dan 31. marca 1931. in na podlagi katere je bil preveden 1. aprila 1931. po novem urad. zakonu. Dogajajo se namreč primeri, da prosi nekdo za VI. skupino in pravi: »... sem bila postavljena ... z ON br. 11022 z dne 28. II. 1924. v 4. skupino ..... in bila prevedena po ur. z. iz l. 1931. v VII. skupino ..... prosim za VI. skupino.« — »Postavljen biti«, se pravi, navesti ono skupino, ki jo je kdo imel na dan 31. marca 1931. — Navedba štev. in datuma dekreta v prošnji se mora ujemati z ono, ki jo res nosi dekret in z ono, ki je navedena v prevednici. — Prosim, označujte prošnje z A in B in primerno prilogo.

—§ **Odgovor: M. V. v S.** Ženi pripada stanarina.

—§ **Odgovor** tov. J. Č. v Ž. Rodbinska doklada za sina ne pripada.

—§ **Prošnja za upokojitev.** V 24. št. »Uč. tovariša« z dne 2. februarja t. l. smo pojasnili, kako se rešujejo prošnje onih s polno službeno dobo in tudi, kaj je priložiti prošnji za upokojitev. Ker se je pojavilo v zadnjem času veliko povpraševanje, kaj je treba vse priložiti prošnji za upokojitev (V. skupinarji), ponovimo še enkrat. Prošnji je priključiti: 1. overovljen prepis ukaza V. skupine, 2. rešenje o razvrstitvi iz l. 1924., 3. dekret o 15% povišku, 4. prepis prevodnice, 5. izjavo, kje bo bival kot upokojenec in 6. izvod iz Uslužb. lista ter 7. listino, ki eventuelno zvišuje prejemke po prejšnjem zakonu (n. pr. 10%).

Naša gospodarska organizacija

—g **Učiteljski dom v Mariboru.** Izkaz prejemkov za februar in marc. Darila: Za »Dimnikov kamen«: učiteljstvo I. dekl. osn. šole v Mariboru 65 Din, III. deške osn. šole v Mariboru 95 Din, IV. dekl. osn. šole v Mariboru 60 Din; Anton Hren, šolski upravitelj v Studencih, 50 Din; Malenšek Jože, učitelj v Mariboru, 50 Din; Oset Miloš, trg. v Mariboru, 100 Din; Majer Franjo, trg. v Mariboru, 100 Din; Roglič Ivan, trg. v Mariboru, 100 dinarjev. Vodenik Šimon in Franja, Kranj, v spomin na pok. tov. Jos. Zemljiča v Mariboru 100 Din. Tomo Kurbus, šol. upravitelj v p., Rogaška Slatina, mesto venca na grob pok. tov. Miroslava Pučelika v Framu 100 Din. Žolnir Ivan, šolski uprav. v Ptuju, v spomin odličnega šolnika ter svojega najboljšega prijatelja in iskrenega svoječasnega ožjega tovariša Miroslava Pučelika v Framu 200 Din. — Prav prisrčna zahvala vsem darovalcem! — Na deležih in pristopnini je bilo do konca marca vplačanih 10.825 Din. — Gospodarska podjetja: zemljevidi 10.431 Din; slike 1310 dinarjev; grb 102 Din; oder 27 Din.

Mladinska matica

—mm **Velikonočna številka »Našega roda«** izide zaradi velikonočnih praznikov že 8. t. m. Dne 10. aprila se izvrši ekspedicija tako, da dobijo to številko vsi še pred prazniki.

Vsebina:

Vl. Klemenčič: Prišel bo vuzem. (Pesem.)
Fr. Gorše: Velika noč. (Risba.)
O. Hudales: Med vulkani in atoli.
Stano Kosovel: Kadar prihaja pomlad. — (Pesem.)
Ivan Primožič: Gregorja Galjota prežalostna smrt.
Angelo Cerkvenik: Matičkova sraka.
Cvetko Kristan: Romarjevi nasveti.
Vida Taufer: Velika noč. (Pesem.)
Marija Kmetova: Bureži — brbrači.
Tone Seliškar: Slikarja Vidmarja.
Edo Kardelj: Trgovina in trgovci.
B. Kacova: Pozvačini.
A. Černejeva: Pismo iz mračne doline. — (Pesem.)
Cicibanov rod.
Krista Šuler: Sinček. (Pesem.)
K. Ahačič: Jaka Spaka. (Pesem.)
Mladina piše. Uganke.

Z ilustracijami oz. slikami so zastopani: Gorše, Jakac, Justin, Tine Kos, Gaspari, Ahačičeva in brata Vidmarja.

Še zadnje številke nekompletnih letnikov »Našega roda« razdamo po 20 par.

»O Tesli« je prinesel v zadnji številki ugodno oceno tudi dijaški list »Mentor«.

—mm **Med knjigami rednih publikacij,** ki izidejo letos, bo našim najmlajšim v posebno veselje Držajeva barvana slikanica »Za vesele in žalostne čase«. Besedilo za slikanico je priredila Anica Černejeva. V preprostih verzih je mnogo šegavosti in poezije in otroci bodo znali kmalu vse na pamet. Slikanica je razdeljena na 12 delov po mesecih in vsaka skupina obsega po 5 slik. Skupaj bo imela tedaj slikanica 60 slik.

—mm **Marsikomu bo Čermeljeva knjiga »N. Tesla in razvoj elektrotehnike«** v marsičem pravo razodetje. Na Slovenskem se je najprej elektrika praktično uporabljala. To dejstvo je malokomu znano. Da smo Jugoslovani toliko prispevali na polju elektrotehnike kot noben drugi narod, je tudi malokomu znano. Da ni Marconi izumitelj brezžičnega telegrafa, ampak Tesla tudi malokdo ve, vsaj oni, ki se ne pečajo izrecno z elektrotehniko. Tesla je pravi ustvaritelj radio-tehnike. Sezite po knjigi, ki vam razodene vso veličino Teslovih izumov. Dajte to knjigo mladini, da dvigne v njej narodno samozavest.

Knjiga »N. Tesla in razvoj elektrotehnike« se dobi pri Mladinski matici v Ljubljani, Frančiškanska ul. 6/I. — Do konca tega meseca se prodaja knjiga po znižani ceni, kartonirana po 26, vezana po 32 Din.

—mm **Do konca aprila** se dobijo pri Mladinski matici s 25% popustom naslednje knjige:

Kresnice I., Kresnice II., Kresnice III., Kresnice IV., Kresnice V. (samo vez.). **Skulj:** Sadjarčki. **Seliškar:** Rudi. **Pipan:** Kako smo delali radio. **Rehar:** Začarani krogi. **Erjavec:** Pod grajskim jarmom. **Grimm:** Mizica, pogrni se! **Ribičič:** Miškolin. **Skulj:** Vrtnaričice. **Bevk:** Lukec išče očeta. (Samo vez.) **Deržaj:** Življenje hudobne kavke Katke. **Bevk:** Lukec in njegov škorec. **Hafner:** Botra z Griča. (Samo vez.) **Lovrenčič:** Tiho življenje. »Naš rod« I. in II. letnik.

Ekskurzijski odsek

— EO se pripravlja za izletniško sezono. Izbiro tur prepuščamo Vam: tovariši in tovarišice. Stavite predloge enodnevnih, zanimivih izletov. Navedite vse podrobnosti: za avtobusne z izhodiščem iz Ljubljane; točno razdaljo v kilometrih, glede prehrane, ceno itd. Navedite tudi, koliko prijavljenih interesentov že imate za predlagano turo.

Predloge dostavite na Ekskurzijski odsek JUU v roke tov. **Jožeta Župančiča,** Litija.

Šolski radio

—r **XXV. teden.** V torek, dne 11. aprila bo oddajala licejska osnovna šola v Ljubljani sledeči program:

1. M. Grošelj: Zajčki rjavosrajčki. Velikonočna basen; pripoveduje M. E.
2. Poljska narodna: Pomlad. Poje dekliški zbor.
3. M. Grošelj: Pogovor cvetja, pomlad se budi. Prizor; izvajajo učenke.
4. Po Fr. Gerbiču: Čebelar. Poje dekliški zbor.
5. Narodna: Grabljice. — Poje dekliški zbor.
6. M. Grošelj: Upor v šolski torbici. — Prizor; izvajajo učenke.

Inozemsko šolstvo in učiteljstvo

NAČRT MODERNE FRANCOSKE ŠOLE

»Zakaj hočemo enotno šolo?«
»V imenu vesti.«

Današnja francoska šola ima dve vzporedni vrsti šol, ki se med seboj razlikujeta le po tem, da vstopajo v prvo vrsto le otroci revnih slojev, dočim so otrokom iz višjih slojev prosto odprta vrata. Tako se vzgajajo otroci francoskih aristokratov popolnoma ločeno. Prva vrsta šol nima nikake šolnine, dočim je treba plačati na tako zvanih sekundarnih šolah visoko šolnino. Nova vrsta šol, to je reformna šola, ima odpraviti navedeno razliko in ustvariti iz njih novo enotno šolo, v katero bodo imeli dostop revni in premožni učenci. V enotni šoli ne bodo več otroci razdeljeni na dve skupini po slučaju njihovega rojstva. Enotna šola zahteva, da se brezplačni pouk začne za vse otroke v isti starosti, da bodo vsi otroci enotno določeni po svoji nadarjenosti in sposobnosti za nadaljnji pouk in študij. To so temelji, na katerih sloni glavna reforma francoskega šolstva.

Pod imenom »Ecole unique« je razumeti enotno organizacijo na vseh učnih stopnjah. V ta namen je francoska šolska liga izdelala reformni učni načrt, ki temelji na principih enotne šole.

Principi:

Glavno načelo reforme francoskih šol je enotna šola, to je enake pravice vseh do pouka. Enotna šola mora biti izvedena že na prvi učni stopnji: povsod enak učni načrt in enake pravice za vse otroke. Glavne določbe so naslednje:

Po prvi učni stopnji ima vsak otrok ne oziraje se na rod ali premoženjsko stanje, pač pa na njegove zmožnosti in nadarjenost pravico da vstopa v višjo učno stopnjo.

V šolah ali njenih oddelkih mora biti večji del šolskega pouka usmerjen splošni izobrazbi.

Mladina, ki v 13., 14. ali 15. letu zapusti šolo, mora imeti še vedno možnost nadaljevati svojo izobrazbo v enakopravni šoli. Pred uresničenjem je pretehtati naslednje:

a) Brezplačen pouk na vseh stopnjah in gmotna podpora onim rodbinam, ki ne morejo vzdrževati svojih otrok.

b) Racionalni izbor učencev, ki naj se začne že na drugi učni stopnji.

c) Mladini, ki se šele pozneje duševno razvije, naj se nudi možnost, da doseže višje razrede.

Učne stopnje:

Na temelju navedenih načel in oziraje se na starost in duševni razvoj učencev, je razdeljeno šolstvo na 4 stopnje.

Najnižja učna stopnja od 6. do 12. leta. Tu naj se predela učna tvarina, odgovarjajoča starosti in duševnemu nivoju učenca. Izpričevala naj bodo na tej stopnji povsod enotna. Po končanem pouku v prvi stopnji prestopi učenec lahko na drugo učno stopnjo. Ako pa nima veselja, lahko še nadalje ostane v dosedanji šoli in tu konča izobrazbo druge stopnje.

Druga stopnja. Pouk traja od 12. do 15. starostnega leta. Učni načrti so različni.

Z ozirom na učni cilj je pouk splošen ali specialen.

Študijska doba more biti zaključena že s 15. letom ali se pa še nadaljuje. Dijaki, ki na tej učni stopnji končajo svoj študij, lahko obiskujejo tečaj za splošno izobrazbo, ali pa vstopijo v strokovne tečaje.

Tretja stopnja. Pouk traja od 15. do 18. starostnega leta. Zopet opazimo splošen in specialen pouk: pouk klasičnih jezikov, poljskega gospodarstva itd.

Četrta stopnja po 18. letu ima značaj visoke izobrazbe. Pouk se vrši v univerzitetnih zavodih, strokovnih visokih šolah, itd.

Učni zavodi: S poenostavljenjem pouka se bo dosegla tudi reorganizacija učnih zavodov. Tu so tangirane le državne šole, dočim bodo zasebni zavodi z uveljavljenjem tega zakona popolnoma odpadli. Učni zavodi naj bodo urejeni tako, da bodo ustrezali učnim stopnjam. Vsaka učna stopnja bo torej imela svoj zavod oskrbljen z učili, ki odgovarjajo dotični učni stopnji. Prav posebno bodo organizirane učiteljske šole — ker le dober učitelj more dobro vzgojiti mladino.

V vnanji šolski organizaciji niso nastale na Francoskem vidne izpremembe, zato se je pa duh francoske šole jako razvil. Ta bo prijetno deloval na vse francosko narodno delovanje. Ta prirodni postopek je za Francijo bolj gotov, kakor nagle reforme, ker je združen s soglasjem narodne večine.

Najvažnejši že praktično izvedeni rezultati dosedanjih reform v duhu enotne šole so:

Notranje ujedinjenje v duhu in v učnih načrtih.

Izbor najsposobnejših učencev z blagodejnim štipendijskim sistemom.

Ujedinjenje osnov primernega šolstva z osnovami sekundarnih razredov, licejev, itd.

Možnost poenostavljenja in ureditve nekaterih šolskih zavodov.

Poenostavljenje in ujedinjenje srednjega šolstva.

Brezplačnost pouka tudi na višjih srednjih šolah.

Olajšan pristop na visoke šole.

Organizacija šolskega obiska in pošolske izobrazbe.

Spremembe nekaterih učiteljskih naslovov.

Stanovska organizacija JUU

iz društev:

VABILA:

= **JUU SRESKO DRUŠTVO KOZJE** bo zborovalo v torek, dne 11. aprila 1933 ob 10. v Kozjem.

Poleg običajnega je na dnevnem redu predavanje sr. kmet. ref. »Kmetijska posvetovalna služba in gospodarski program za šmarski srez« in tov. Kukovičič »Varčnost v gospodinjstvu«.

Pridite vsi in točno! **Odbor.**

POROČILA:

JUU SRESKO DRUŠTVO LJUTOMER je zborovalo 11. februarja 1933. v osnovni šoli v Gor. Radgoni.

Navzočih je bilo 56 članov.

Po pozdravu članstva je podal predsednik tov. Mavrič svoje situacijsko poročilo. Očrtal je v njem delo in stremljenje sekcije. Članstvo naj zaupa v udruženje; le v skupnosti bomo močni in se lahko nadejamo uspehov. Dotaknil se je še dveh dogodkov zadnjih dni, ki se nas tičejo osebno. Prvi je politična punktacija, glede katere upa, da ostane učiteljstvo to, kar je bilo — namreč jugoslovansko. Drugi je episkopatski napad na Sokolstvo, s katerim smo vsekakor prizadeti tudi mi, saj se čuti obče vznemirjenje i zunaj i v šoli. — Poslovil se je še od članstva v imenu tov. Horvatiča Andreja, ki je premeščen kot sreski šolski nadzornik v Črnomelj, ter pozdravil tov. Turka iz Štrigove.

Živahno se je razpravljalo o mnogih društvenih in stanovskih zadevah. Članstvo se je izreklo proti pravnemu konzulentu, ker je organizacija sama poklicana v to, da pravno ščiti članstvo, razen da se pri sekciji osnuje poseben fond. — V odbor za obravnavo zaščitnih slučajev so bili izvoljeni tov. Stopar, Klanjšček, Mislej. — Glavni odbor naj dela na to, da se razpišejo vsa mesta v državi, ki so prosta, in v času, da lahko vsakdo vloži prošnjo. — Članstvo naj pristopa k društvu Učiteljskega doma na Omišlju. — Nove knjižice za učence so nepraktične in uvedejo se naj stara šolska izpričevala.

Zanimivo je nato predaval tov. Stopar o novi metodi pouka čitanja in pisanja v elementarnem razredu. Predavatelj je orisal svoje delo v razredu, kjer dela po Fleretovi čitanki. Pokazal je svoj način, ki je ljubek — in svoj uspeh; deca se igra in vendar dela, misli; deca pride sama do cilja. Kar si otrok sam pridobi, to mu ostane za večno. Pisave so individualne. Koreferentinja tovarišica Kovačeva je podala nekaj misli o stari metodi. Njene besede so izzvenele v tem: vsaka metoda je dobra in prava, ki se po njej pride na lep način do cilja.

Po sklepu zbora se bo vršilo prihodnje zborovanje 6. maja v Strigovi.

K. Mavrič, predsednik. **M. Klemenčič,** tajnica.

= **JUU SRESKO DRUŠTVO V KAMNIKU** je zborovalo 18. marca 1933 v Ljubljani. Ob 9. je otvoril tov. predsednik **Arrigler** zborovanje ter pozdravil vse navzoče. Predavanju sreskega referenta so prisostvovali tudi kandidati in kandidatinje zadnjega letnika drž. učiteljišča ter profesorji istega zavoda gg. Černejeva, Copič in Jeglič.

Kot prva točka dnevnega reda je bilo predavanje sreskega referenta tov. **Lukežiča:** Pouk v oddelkih s posebnim ozirom na zahteve modernega pouka. Zanimivemu in poučnemu referatu je sledila debata, v katero so posegli učiteljiščniki in nekateri tovariši. Nato je poročal tov. predsednik o organizačnih zadevah. Nadalje so se prebrali došli dopisi. Z ozirom na dopis glede pisem s strani učiteljstva poslancem in drugim vplivnim osebam za dosego boljših sklužbenih mest se sprejme naslednji predlog.

Toplo pozdravljamo izjave gg. narodnih poslancev, ker nam dajo upanje, da bo vendar enkrat prišel red v način nastavljanja učiteljstva.

Odločno pa moramo ob tej priliki odkloniti očitek nediscipline, kakor da bi učiteljstvo samo bilo krivo teh pisemskih poplav. Uverjeni smo, da bo ta samaobsebi in hitro ponehala, kadar bodo pri premestitvah in namestitvah učiteljstva odločali uradno ugotovljeni razlogi, in pa kadar gg. narodni poslanci načelno ne bodo hoteli za učiteljstvo posredovati.

To sta edini dve možnosti, ki bi onemogočili, oziroma izdatno omejili pritiskanje kljuk. Dokler pa bo možnost za posredovanje dana, je popolnoma naravno, da si bodo gotovo pomagali na ta način.

Nato se je sklenilo, da se bo v doglednem času vršil zbor upraviteljev. Predloge je treba zbrati do 1. aprila in jih poslati tov. Pri-